

DANIEL KRZYSZTOF KORNOWSKI*

W. Guzewicz, *Nasza historia. Studium administracyjno-historyczne parafii i kościołów dekanatu pw. św. Bartłomieja w Augustowie*, Wydawnictwo Diecezjalne Adalbertinum, Elk 2016, ss. 102; W. Guzewicz, *W kręgu dziejów kościołów i parafii dekanatu pw. MB Królowej Polski w Augustowie*, Wydawnictwo Diecezjalne Adalbertinum, Elk 2016, ss. 86; W. Guzewicz, *Węgorzewo i okolice. Studium administracyjno-historyczne parafii i kościołów dekanatu węgorzewskiego*, Wydawnictwo Diecezjalne Adalbertinum, Elk 2017, ss. 100.

W roku 2016 i 2017 na rynku wydawniczym ukazały się trzy kolejne książki z serii *Parafie i kościoły diecezji elckiej* autorstwa ks. prof. zw. dra hab. Wojciecha Guzewicza. Jak stwierdza Autor, jest to dalsza wędrówka do kolejnych dekanatów diecezji elckiej: „Zabytkowe kościoły, przestrzenie do rozmowy z Bogiem i do refleksji, możliwość modlitwy w wielu poświęconych miejscach, a przede wszystkim rodzinna atmosfera, jaką tworzą duszpasterze i wierni – to wszystko możemy spotkać w naszej wędrówce do kolejnych dekanatów naszej diecezji”.

Jedno z najnowszych opracowań poświęcone zostało dekanatowi węgorzewskiemu, najbardziej wysuniętemu na północy-zachód wspomnianej diecezji (*Węgorzewo i okolice. Studium administracyjno-historyczne parafii i kościołów dekanatu węgorzewskiego*). W skład dekanatu obecnie wchodzi dziewięć parafii: pw. Trójcy Przenajświętszej w Budrach, pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Kutach, pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Olszewie Węgorzewskim, pw. św. Stanisława Kostki w Pozezdrzu, pw. Chrystusa Króla w Radziejach, pw. św. Józefa w Węgielsztynie, pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Węgorzewie, pw. Dobrego Pasterza w Węgorzewie oraz pw. Matki Bożej Fatimskiej w Węgorzewie – i to one są głównym przedmiotem zainteresowania autora. Książka ta, jak dotychczas, jest pierwszą próbą ukazania dorobku materialnego i duchowego wyżej wspomnianych parafii i całego dekanatu. Oprócz elementów naukowych, w tym ciekawych przedstawień historycznych (np. specjalistycznego opisu architektonicznego), czy administracyjnych

---

* Daniel Krzysztof Kornowski – prezes Stowarzyszenia Elk i My; e-mail: www.graf-press.pl

(podania podstawowych informacji nt. podziałów administracyjnych, osób piastujących urzędy proboszczów itd.) książka zawiera także niezwykle walory artystyczne. Na szczególną uwagę zasługują ilustracje wykonane przez Mirosława Kuryłowicza z Pizsa.

Dwie kolejne książki dotyczą parafii i kościołów dekanatów augustowskich. *Nasza historia* jest przedstawieniem ośrodków religijnych zgrupowanych w dekanacie św. Bartłomieja (centralny dekanat augustowski) i zawiera podstawowe dane na temat sześciu parafii z tegoż dekanatu, tj. pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Augustowie, pw. św. Jana Chrzciciela w Augustowie, pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Bargłowie, pw. Zwiastowania NMP w Janówce, pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Kolnicy oraz jednego Samodzielnego Ośrodka Duszpasterskiego pw. św. Faustyny w Białobrzegach. Dziś obszar dekanatu zamieszkuje ok. 25 tys. wiernych, znajduje się tu 6 kościołów i kilka kaplic, a w duszpasterstwie parafialnym zaangażowanych jest przeszło 15 kapłanów. Siedzibą dekanatu jest kościół pw. św. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Augustowie. Druga książka (*W kręgu dziejów kościołów i parafii dekanatu pw. MB Królowej Polski w Augustowie*) opowiada o parafiach: pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Augustowie, pw. Miłosierdzia Bożego w Augustowie, pw. Świętej Rodziny w Augustowie, pw. Matki Bożej Anielskiej w Monkiniach, pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Studznicznej oraz pw. św. Józefa Oblubieńca w Szczepkach. Z kolei ten dekanat swoją siedzibę ma dziś przy kościele Świętej Rodziny w Augustowie, a jego wielkość podaje się na ok. 8 tys. wiernych. Zaangażowanych w pracę duszpasterską jest tutaj 10 kapłanów. Projekty okładek i rycin w każdej z tych książek wykonał ks. Łukasz Guzowski.

Dlaczego warto sięgnąć po te książki? Po pierwsze dlatego, że oparte zostały na bogatej bazie źródłowej, w tym aktach parafialnych. Dzięki temu Autor wiarygodnie opowiada o tworzeniu na tych terenach struktur kościelnych i o rozwoju życia religijnego wiernych. Po drugie dostęp do teczek akt osobowych duchowieństwa umożliwił ks. Wojciechowi Guzewiczowi dokumentację ruchów kadrowych w poszczególnych parafiach, a informacje o poszczególnych wspólnotach parafialnych wzbogacają takie dokumenty, jak dekryty, listy i okólniki poszczególnych biskupów wigierskich, sejneńskich, łomżyńskich i ełckich. Wreszcie książki te, przedstawiając losy parafii kolejnych dekanatów (augustowskiego św. Bartłomieja, augustowskiego NMP Królowej Polski oraz węgorzewskiego) ukazują znaczącą rolę Kościoła rzymskokatolickiego, jaką odegrał on na tych terenach. Mieszkańcy parafii opisywanych dekanatów będą mogli spojrzeć raz jeszcze na kształtowanie się wspólnoty swoich miejscowości, gmin i powiatu poprzez życie wspólnot parafialnych: starsi uzyskają okazję do wspomnień, młodszy będą mogli zobaczyć losy swoich rodzin w perspektywie historycznej, społecznej, kulturalnej i religijnej tej ziemi. Właśnie takie są książki ks. prof. Wojciecha Guzewicza: łączą w sobie treści religijne, historyczne i społeczne, a jednocześnie stanowią także pracę z zakresu regionalizmu. Gorąco polecam przeczytanie tych lektur.